

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
30 серпня 2024 року,
протокол № 2.

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК
30 серпня 2024 року
м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної практики

«ВСТУП ДО ФАХУ»

**для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 073 Менеджмент
галузі знань 07 Управління та адміністрування**

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Доцент кафедри менеджменту, економіки,
статистики та цифрових технологій, кандидат
економічних наук, доцент
26 серпня 2024 року

_____ Віталій КУДЕЛЬСЬКИЙ

СХВАЛЕНО

Рішенням кафедри менеджменту, економіки,
статистики та цифрових технологій
27 серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри, доцентка, кандидатка
економічних наук, доцентка

_____ Наталія ЗАХАРКЕВИЧ

27 серпня 2024 року

Деканеса факультету управління та
економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

28 серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
29 серпня 2024 року, протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної ради,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка

_____ Ірина КОВТУН

29 серпня 2024 року

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 5
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 10
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 10
4.2. Аудиторні заняття	– 11
4.3. Самостійна робота студентів	– 11
5. Методи навчання та контролю	– 11
6. Схема нарахування балів	– 12
7. Рекомендована література	– 12
7.1. Нормативно-правові документи	– 12
7.2. Підручники і навчальні посібники	13
7.3. Монографії	– 14
7.4. Допоміжна література	14
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 14

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 07 Управління та адміністрування
2. Код і назва спеціальності	– 073 Менеджмент
3. Назва спеціалізації	– спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	– Навчальна практика «Вступ до фаху»
5. Тип дисципліни	– Практична підготовка
6. Код дисципліни	– П.1.
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– перший
10. Семестр	– перший
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3/90
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 24
% від загального обсягу	– 37,5
лекційні заняття (годин)	– 6
% від обсягу аудиторних годин	– 40
семінарські заняття (годин)	– 18
% від обсягу аудиторних годин	– 60
самостійна робота (годин)	– 66
% від загального обсягу	– 62,5
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 1,33
самостійної роботи	– 3,67
3) заочна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 6
% від загального обсягу	– 6,7
лекційні заняття (годин)	– 2
% від обсягу аудиторних годин	– 33,3
\ семінарські заняття (годин)	– 4

% від обсягу аудиторних годин	– 66,7
самостійна робота (годин)	– 84
% від загального обсягу	– 93,3
тижневих годин:	– 1
аудиторних занять	– 4,67
12. Форма семестрового контролю	– залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– Навчальна практика є ввідною
2) супутні дисципліни	– ЗПО 1. Економічна теорія; ЗПО 5. Основи наукових досліджень та академічна доброчесність
3) наступні дисципліни	– ППО 9 Менеджмент; ППО 11 Теорія організацій ППО 14 Операційний менеджмент;
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Спеціальні компетентності СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
Результати навчання	ПР 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. ПР 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. ПР 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. ПР 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:	
1. Знання	
<i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>	
1.1)	відтворювати поняття вищої освіти в Україні;
1.2)	називати основні етапи Болонського процесу;
1.3)	описувати основні завдання, що вирішують менеджери ;
1.4)	відтворювати функції менеджменту;
1.5)	складати список основних елементів навчально-методичного забезпечення студентів;.
2. Розуміння	
<i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>	
2.1)	пояснювати засади організації науково-дослідної діяльності викладачів і студентів, зв'язки з практикою.
2.2)	класифікувати типи підприємств, види організацій на ринку товарів та послуг;
2.3)	обговорювати специфіку управлінської освіти;
2.4)	розпізнавати визначальні риси управлінських рішень;
2.5)	демонструвати результати виконаних завдань на семінарських та практичних заняттях, захисті кваліфікаційних та індивідуальних робіт .
3. Застосування знань	
<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>	
3.1)	знаходити та розуміти відмінності між освітніми рівнями;
3.2)	виявляти помилки при оформленні результатів дослідження;
3.3)	окреслювати особливості організації та зміст освітньої програми підготовки фахівців з менеджменту і адміністрування;
3.4)	описувати організацію науково-дослідної діяльності викладачів і студентів, зв'язки з практикою;
3.5)	вибирати методи прийняття рішень на підприємстві.
4. Аналіз	
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>	
4.1)	розділяти на складові зміст та сферу майбутньої професійної діяльності;
4.2)	виділяти основні засади організації навчального та виховного процесу у ВНЗ та на факультеті;
4.3)	робити висновки за результатами проведеної роботи;
4.4)	упорядковувати список використаних джерел;
4.5)	аналізувати різні літературні джерела;
5. Синтез	
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>	
5.1)	аргументувати потребу прийняття рішення та обґрунтовувати її;
5.2)	формулювати ключові напрями роботи організації;
5.3)	узагальнювати історію і традиції ВНЗ;
5.4)	інтегрувати результати роботи зі спеціальною, методичною та періодичною літературою;
5.5)	установлювати зв'язок між характером організації управління діяльністю підприємства та методами управління.

6. Оцінювання (здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)	
6.1)	оцінювати ефективність роботи менеджера;
6.2)	робити висновок щодо рівня особистісних властивостей менеджера;
6.3)	виміряти студентами рівень власних професійних здібностей;
6.4)	ухвалювати прийняття управлінських рішень у певних формах;
6.5)	співвідносити предмет та об'єкт дослідження та оцінювати правильність їх формулювання.
7. Створення (творчість) (здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)	
7.1)	розробляти цілі та завдання дослідження;
7.2)	пропонувати способи оцінювати знань студентів;
7.3)	складати план реферативного дослідження;
7.4)	придумувати назви розділів та підрозділів наукових, навчально-дослідних робіт;
7.5)	застосовувати навички оформлення тексту у відповідності до методичних вимог .

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу.

Система вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку. Вхідження до Єдиного європейського освітнього простору. Болонський процес як засіб інтеграції та демократизації вищої освіти країн Європи. Європейська кредитно-трансферна система (ECTS). Таблиця відповідності шкали оцінювання ECTS з національною системою оцінювання в Україні та ВНЗ.

Ступеневість вищої освіти, стисла характеристика освітніх рівнів підготовки фахівців: «молодший бакалавр», «бакалавр», «магістр». Напрями підготовки та спеціальності.

Специфіка та особливості підготовки фахівців за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Тема 2. Організація навчального та виховного процесу у ВНЗ та на факультеті.

Студентське самоврядування

Місце ВНЗ у системі вищої освіти та системі підготовки кадрів вищими навчальними закладами для економіки України.

Загальні відомості про ВНЗ. Статут ВНЗ, Правила внутрішнього трудового розпорядку ВНЗ. Основні структурні підрозділи ВНЗ: ректорат, деканат, кафедри, бібліотека, допоміжні служби. Місце та роль факультету в організації навчально-виховного процесу студентів. Історія, традиції, правила внутрішнього розпорядку, організація навчальної, наукової, виховної, культурно-масової роботи на факультеті.

Роль навчальної, науково-дослідної, самостійної та громадської діяльності студентів у формуванні фахівців з менеджменту організацій і адміністрування.

Органи самоврядування студентів у ВНЗ та на факультеті: роль в організації навчального процесу, побуту та відпочинку. Організація соціальної захищеності студентів у ВНЗ.

Тема 3. Історія і традиції ВНЗ

Етапи розвитку вищого навчального закладу. Стисла характеристика етапів розвитку ВНЗ та факультетів. Прапор і герб ВНЗ.

Формування навчального комплексу ВНЗ, процеси реструктуризації. Матеріально-технічна база та її удосконалення.

Роль ректорів, викладачів – відомих діячів науки та працівників освіти у розвитку та формуванні сучасного іміджу ВНЗ.

Найбільш відомі досягнення: наукові праці, підручники, посібники, свідоцтва, патенти

Нагороди колективу та науково-педагогічним працівникам ВНЗ. Міжнародні зв'язки. Підготовка іноземних громадян у ВНЗ. Почесні гості та делегації. Наукові видання. Друкований орган ВНЗ.

Тема 4. Професія «менеджер»: зміст, характер та сфера майбутньої професійної діяльності.

Потреби економіки та підготовка управлінців нового типу в Україні.

Менеджер як організатор конкретних видів діяльності в організації. Робота менеджера низового, середнього і вищого рівня, управління організацією. Типи підприємств, види організацій на ринку товарів та послуг.

Роль менеджера у виборі стратегії та розробці тактики управління господарською діяльністю. Розробка, прийняття та реалізація управлінських рішень. Основні завдання, що вирішують менеджери: загальне управління; управління стратегічним розвитком підприємства; управління організаційними змінами; управління інноваційною та інвестиційною діяльністю; корпоративне управління; управління людськими ресурсами; управління фінансовою діяльністю; управління маркетинговою діяльністю підприємства. Проблеми удосконалення функцій менеджменту: планування, організовування, мотивування, контролювання та координування діяльності організації.

Перелік професійних назв робіт, які здатні виконувати фахівці за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування

Тема 5. Роль випускової кафедри в підготовці фахівців

Ознайомлення з кафедрою ВНЗ. Перелік профільюючих дисциплін окремих кафедр.

Кадровий склад випускової кафедри. Роль випускової кафедри у забезпеченні змісту та організації підготовки фахівців з менеджменту: розроблення варіативної компоненти освітньо-кваліфікаційної характеристики та освітньо-професійної програми, навчальних планів, формування навчально-методичного комплексу спеціальності, організація усіх видів практики та керування ними, викладання профільних професійно-орієнтованих дисциплін, державна діагностика рівня знань студентів.

Ознайомлення з навчальним планом: графік навчання, навчальні дисципліни та послідовність їх вивчення, структурно-логічна схема, загальний обсяг навчальних годин та їх структура за формами організації навчання (аудиторна, самостійна робота), видами аудиторних занять (лекції, практичні та лабораторні заняття). Характеристика та зміст навчально-методичних комплексів дисциплін з фаху.

Організація навчальної роботи на випусковій кафедрі. Характеристика основних дисциплін та спеціальних курсів, закріплених за випусковою кафедрою. Організація індивідуальної роботи зі студентами. Порядок навчально-методичної роботи на кафедрі. Організація науково-дослідної діяльності викладачів і студентів, зв'язки з практикою.

Види і зміст навчальних занять. Роль і місце кожного виду занять у формуванні фахівця. Застосування нових технологій навчання під час проведення усіх видів навчальних занять у вищому навчальному закладі та в організації самостійної роботи.

Організація та методика впровадження різноманітних форм контролю знань студентів. Сутність комплексної діагностики знань студентів у ВНЗ.

Організація самостійної роботи студентів (СРС) та форми її контролю. Практична цілеспрямованість завдань для самостійної роботи студентів. Нормативно-методична забезпеченість виконання самостійної роботи студентів.

Роль та місце науково-дослідної діяльності студентів у професійній підготовці фахівця. Міжнародні зв'язки випускової кафедри, їх ефективність. Матеріально-технічна база випускової кафедри.

Організація виховної роботи на випусковій кафедрі зі студентами. Інститут наставництва.

Тема 6. Інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу ВНЗ

Суть і складові інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ВНЗ. Класифікація джерел загальної, спеціальної, методичної та наукової літератури, галузевих видань. Роль і місце інформаційно-методичного забезпечення у навчальній та науково-дослідній діяльності студентів.

Інформаційні можливості сайту ВНЗ. Загальні відомості: історія університету; керівництво; факультети; кафедри; викладачі; форми навчання; структурні підрозділи; міжнародні зв'язки. Сьогодення: новини; ВНЗ у Болонському процесі; план організаційних заходів на поточний навчальний рік; студентське життя; довідник студента; розклад занять, іспитів. Наука: напрями наукових досліджень; наукові школи університету; наукові конференції ВНЗ. Навчальні структурні підрозділи. Асоціація випускників. Профспілка.

Бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення студентів. Принципи та організація бібліотечної справи. Порядок роботи у бібліотеці. Особливості роботи зі спеціальною, методичною та періодичною літературою. Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки. Можливості використання вітчизняної та зарубіжної літератури. Пошук літературних джерел в бібліографічній базі даних. Самостійна робота з книгою. Система обслуговування читачів. Порядок користування літературою на абонементі, в читальному залі, залі надходжень нової літератури. Пошук літературних джерел та спеціальних матеріалів в Інтернеті. Робота з електронними виданнями. Правила користування бібліотекою. Обов'язки читачів бібліотеки.

Тема 7. Досвід роботи підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання в сучасних умовах

Характеристика статусу підприємства (термін створення, форма власності, організаційно-правова форма господарювання, ступінь самостійності, місія підприємства, права та обов'язки підприємства, сфера діяльності, вимоги щодо державної реєстрації діяльності підприємства тощо).

Характеристика господарської діяльності (спеціалізація підприємства, переважні види бізнес-операцій, інші види діяльності).

Характер організації управління діяльністю підприємства (організаційна структура управління підприємством, характеристика окремих структурних підрозділів, їх функціонального призначення, прав, обов'язків, повноважень, характер регламентації діяльності окремих працівників підприємства (контракти, посадові інструкції тощо).

Організація планово-економічної діяльності на підприємстві. Аналіз основних функцій, планово-економічної служби підприємства

Організація роботи з персоналом підприємства, кількісний та якісний склад кадрової служби. Оцінка кадрової політики на підприємстві, підвищення кваліфікації працівників, атестація працівників, реалізація заходів щодо зміцнення згуртованості трудового колективу та формування соціально-психологічного клімату, складання планів розвитку ділової кар'єри.

Організація маркетингової та комерційної діяльності на підприємстві. Основні постачальники ресурсів та споживачі продукції (робіт, товарів, послуг) підприємства. Порядок та умови укладання угод. Оцінка якості роботи з формування матеріальних (товарних) ресурсів (частота закупівлі, розміри разової закупівлі).

Тема 8. Роль менеджера у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств

Функції, типові завдання та уміння менеджера. Розробка стратегічних напрямів розвитку підприємства. Планування і прогнозування діяльності підприємства.

Розробка і впровадження нововведень. Формування оптимального асортименту продукції. Управління персоналом. Планування особистої роботи персоналу підприємства.

Організація та раціоналізація робочих місць. Розробка ефективних систем мотивації та оплати праці. Прийняття управлінських рішень. Організація антикризового управління. Управління якістю та конкурентоспроможністю продукції. Здійснення збутової та комерційної діяльності. Формування іміджу підприємства. Контроль виконання управлінських рішень.

Тема 9. Професійне самовизначення студента

Вимоги до особистості менеджера. Ділові властивості: компетенції (професійні знання та практичний досвід) й організаторські здібності. Особистісні властивості: вольові та морально-психологічні риси, здоров'я та спосіб життя. Підприємливість та комунікабельність. Лідерство.

Методи оцінки особистісних властивостей менеджера – кількісні та якісні, прогностичні та практичні. Джерела інформації: офіційні документи, бесіди та опитування, соціологічні спостереження. Самовдосконалення. Самоменеджмент. Визначення індивідуальних професійних інтересів студентів.

Методи самооцінки студентів: пізнання студентами власних професійних здібностей, виявлення сильних і слабких сторін, визначення стартових умов та діапазону творчого потенціалу.

Визначення професійної орієнтації студентів: оцінювання ступеня схильності до управлінської діяльності, з'ясування своїх сильних і слабких сторін як особистості – майбутнього управлінця.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ те- ми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу.	10	1	2	-	-	7	10	0,5	0,5	-	-	9
2.	Організація навчального та виховного процесу у ВНЗ та на факультеті. Студентське самоврядування.	10	1	2	-	-	7	10	0,5	0,5	-	-	9
3.	Історія і традиції ВНЗ	10	1	2	-	-	7	10,5	-	-	-	-	10
4.	Професія «менеджер»: зміст, характер та сфера майбутньої професійної діяльності.	10	1	2	-	-	7	9,5	-	0,5	-	-	9
5.	Роль випускової кафедри в підготовці фахівців	9,5	0,5	2	-	-	7	10,5	0,5	-	-	-	10
6.	Інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу ВНЗ.	9,5	0,5	2	-	-	7	10	0,5	0,5	-	-	9
7.	Досвід роботи підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання в сучасних умовах.	10,5	0,5	2	-	-	8	10,5	-	0,5	-	-	10
8.	Роль менеджера у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств.	10,5	0,5	2	-	-	8	9,5	-	0,5	-	-	9
9.	Професійне самовизначення студента.	10	-	2	-	-	8	9	-	-	-	-	9
	Всього годин	90	6	18	-	-	66	90	2	4	-	-	84

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до окремих тем та індивідуальні завдання.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. Студенти денної форми навчання виконують індивідуальні завдання у формі рефератів та індивідуальних науково-дослідних завдань.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення розрахункових та ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

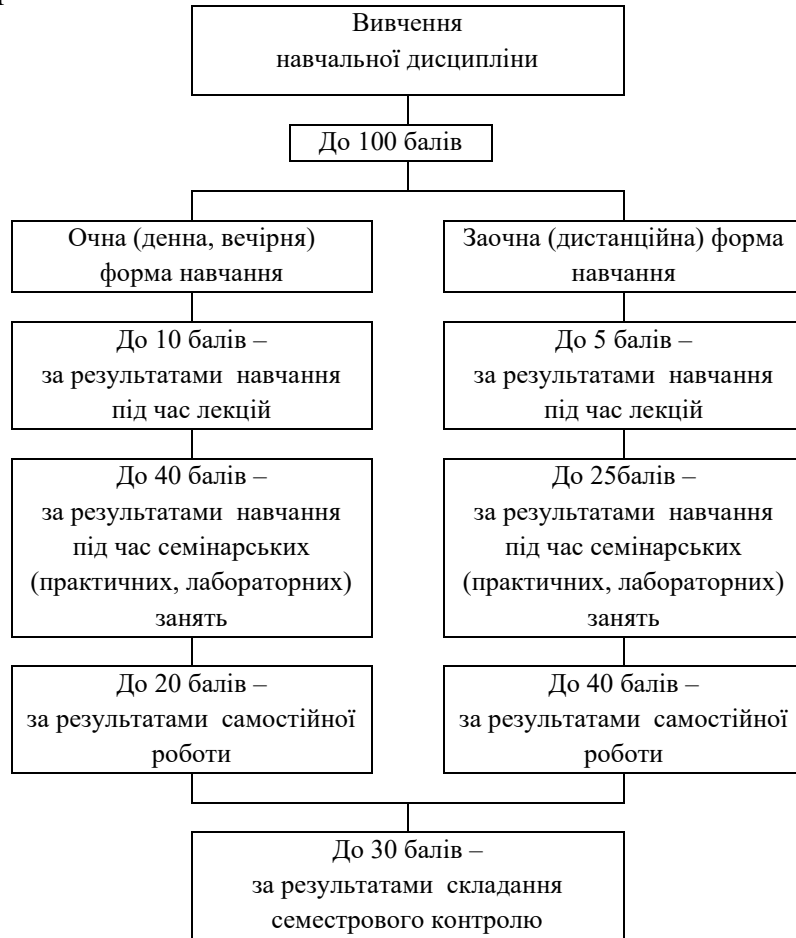
Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену за тестовими технологіями із використанням модульного середовища.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування студентам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Нормативно-правові документи

1. Про освіту. Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII з наступними змінами і доповненнями. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Про вищу освіту. Закон України від 12 та 2014 року № 1556- VII р. Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print>.
3. Про підприємництво. Закон України . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.
4. Довідник користувача ЄКТС. URL: <http://tnpu.edu.ua/include/%D0%94%D0%9E%D0%92%D0%86%D0%94%D0%9D%D0%98%D0%9A%20EKS2.pdf> .
5. Болонський процес у фактах і документах URL: http://aau.edu.ua/up/docs/bologna/bol_pr_in.pdf.
6. Збірник нормативно-правових документів з питань вищої освіти URL: <http://www.smcae.kiev.ua/library.php?act=book&id=35>.
7. Національна рамка кваліфікацій. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy>.
8. Освітньо-професійна програма «Менеджмент і бізнес-адміністрування» спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування для першого бакалаврського рівня вищої освіти: КПІ ім. Сікорського. Київ. 2023. 19 с. URL:

https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/opfiles/073_oppb_mba_2023.pdf

9. Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи: Лист Міністерства освіти і науки України № 943 від 16 жовтня 2009 року. URL <http://www.mon.gov.ua>.

10. Про захист прав споживачів. Закон України від 1991 р., № 30 ст. 379. Верховна рада України. Офіційний веб-сайт. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>.

11. Про підприємництво. Закон від 07.02.1991 № 698- XII (Редакція від 11.02.2022). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.

12. Про методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах: Лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-119 від 26 лютого 2010 р. URL <http://www.mon.gov.ua>.

13. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п#Text>.

14. Про затвердження методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу МОНУ від 21.12.2017 № 1648). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>

15. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п#Text>.

16. Про затвердження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29 жовтня 2018 року № 1165. URL: [https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita / zatverdzeni](https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni)

17. Стандарти і рекомендації забезпечення якості на європейському освітньому просторі. URL: http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-andguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
%20standarty/12/21/073Menedzhment.bakal.06.04.22.pdf.

18. Статут Хмельницького університету управління та права, прийнятий конференцією трудового колективу Хмельницького університету управління та права 12 жовтня 2004 р., протокол № 3 (зі змінами та доповненнями). Хмельницький: ХУУП, 2011 р. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації» від 29 березня 2012 року № 384 (зі змінами): URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-12#Text>.

7.2. Підручники та навчальні посібники

19. Біляк Т.О., Підприємництво та основи бізнесу. Практикум. Навчальний посібник . Житомир. Житомирська політехніка. 2023. 280 с. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8104/1/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%B0.pdf>

20. Вдовічен А. А. Менеджмент у питаннях та відповідях. Навчальний посібник. Чернівці. ЧТЕІ ДТЕУ. 2023. 172 с. URL: http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/nayka/monography/men_put_vid_2023.pdf.

21. Гура О. І. Педагогіка вищої освіти: вступ до спеціальності: навч. посіб. URL: <http://www.twirpx.com/file/325959/>.

22. Гриньова В. М. Менеджмент: формування компетентностей на основі тренінгів: навч. практ. посіб. Харків. ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2015. 170 с. URL: http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/10798/1/2015__~1.PDF.

23. Димань Т.М., Боньковський О.А., Вовкогон А.Г. Європейський простір вищої освіти та Болонський процес: Навчально-методичний посібник. Одеса. НУ «ОМА». 2017. 106 с.

24. Жиляєв І. Б. Вища освіта України: стан та проблеми: навч. посіб. Київ. Парламент.

вид-во. 2015. 94 с. URL: <https://ippi.org.ua/vishcha-osvita-ukraini-stan-ta-problemi>

25. Караїм О. А. К. Вступ до фаху: методичні вказівки до практичних робіт. Луцьк. ВНУ імені Лесі Українки. 2024. 44 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/24605/1/karaim_VF_met.pdf.

26. Кремень В. Г. Вища освіта України і Болонський процес. Навч. посіб. URL: <http://nayrok.com.ua/elknugu/183-vischa-osvta-ukrayini-bolonskiy-proces.html>.

27. Середа Н.В. Основи ораторської майстерності. Навчальний посібник. Харків. НТУ «ХП» 2019. 304 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/333611701.pdf>

28. Ситник Н. С. Вступ до фаху: навчальний посібник ; за заг. ред. Н. С. Ситник.-Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2020. 256 с. https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Dubyk_10_1.pdf.

29. Телелим В. М. Вища освіта України і Болонський процес: підручник. Київ. НУОУ ім. Івана Черняхівського. 2017. 396 с. https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/603/1/european-higher-education-area-and-the-bologna-process_17_09_2017.pdf.

7.3. Монографії

30. Варава Л. М. Напрями розвитку сучасного менеджменту: проблеми та рішення: монографія. Кривий Ріг. Чернявський Д. О. 2015. 417 с.

31. Євтух М. Б. та ін. ; редкол.: Євтух М. Б., Горяня Л. Г., Терентьєва Н. О. Вища освіта України: ризики, сподівання, успіхи. Монографія. Нац. акад. пед. наук України. Київ. Інтерсервіс. 2015. 418 с.

7.4. Допоміжна література

32. Кожушко Л. Ф. Менеджмент організацій: теорія та практика. Навч. посібник. Рівне. НУВГП. 2016. 396 с..

33. Кузнецова, Т.О. Менеджмент організації: інтерактивні форми навчання. Навч. посіб. Рівне. НУВГП. 2012. 373 с.

34. Пекар В. О. Різноманітний менеджмент. Еволюція мислення, лідерства та керування. Київ. Духовність і Літера. КМБС. 2015. 170 с.

35. Проскурніна Н.В. Конспект лекцій «Вступ до фаху» : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8137>.

36. Шелелим В. М. Менеджмент: питання та відповіді. Навч. посіб. для дистанц. навчання. Харків. Діса плюс. 2023. 940 с. http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/nayka/monography/men_put_vid_2023.pdf

37. Рекомендації про проведення практики студентів вищих навчальних закладів. Державна наукова установа «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти»: URL http://ifk.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2016/03/recom_IZO.pdf.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

38. Інформаційно-аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном URL: <http://vnz.org.ua/>.

39. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

40. Пошукова система Google Scholar. URL: <http://scholar.google.com.ua/>.

41. Пошукова система Scopus. URL: <http://www.scopus.com/home.url>.

42. Міністерство освіти і науки України . URL: <http://www.mon.gov.ua>, www.osvita.com.

43. Хельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова. . URL: <http://univer.km.ua/pro-universitytet/informatsiya-pro-universitytet>.